

Клініко-психологічне дослідження

Клієнт: Григорій Юрійович Щербан, 4 роки 6 місяців (01.07.2020)

Запит: направлення від невролога на патопсихологічне дослідження, додаткові питання від рідних щодо розвитку мовлення. Звернення мами – Щербан Юлії Вікторівни.

Методологія: спостереження за самостійною діяльністю, бесіда, методика Кіпхарда, малюнкові методики (малюнок сім'ї, неіснуюча тварина), ігрові методи, аналіз результатів навчання та творчості.

Психолог: Яна Олександровна Чабай, клінічна психологиня, магістриня психології, членкиння Української асоціації когнітивно-поведінкової терапії.

Інформація з анамнезу

Історія розвитку

Перебіг вагітності середньої тяжкості, епізоди гіпоксії. Пологи природні, травма голови під час народження. Розвиток до року – у межах вікової норми, харчування, сон і туалетні навички формувалися своєчасно.

Медичний анамнез

Хронічні захворювання: аденоїдит із хірургічним втручанням під анестезією. **Травми:** травма голови. **Медикаментозна терапія:** постійно не проводилася. **Харчова вибірковість і непереносимість:** відсутні. **Сон:** труднощі із засинанням. **Фізична активність:** достатня.

Освітній анамнез

Не відвідує дошкільні навчальні заклади. Труднощі в адаптації до нового середовища, навички гри розвинені.

Сімейна та соціальна історія

Склад сім'ї: повна, молодший брат. Середній соціально-економічний рівень. **Соціальна взаємодія:** формується, має вибірковий характер, з ровесниками часткова, потребує значної підтримки.

Об'єктивні результати та спостереження

Методика Кіпхарда

Зорове сприйняття: складає розрізну картинку з двох елементів, впізнає частину цілого, розрізняє «хлопчик» і «дівчинка», знаходить три заховані предмети, розпізнає кількість 2, розрізняє поняття «машини» і «тварини», сортує предмети за категоріями.

Дрібна моторика: ліпить фігури («коло», «змійка»), ріже ножицями, застібає гудзики, відкручує дрібні предмети.

Загальна моторика: вільно спускається сходами з чергуванням ніг, підстрибує на одній нозі, утримує рівновагу.

Мовлення: знає слова, що позначають час («вечір», «день»), використовує допоміжні слова, ставить запитання «що», «де», «коли», повторює короткі розповіді, називає 2 протилежні слова, не може пояснити суть гри, відтворює звуки та комбінації звуків: х, нг, нт, кт, шп, фр.

Слухове сприймання: показує все, що літає, розуміє значення слів «стомлений» та «голодний», виконує прохання «дай мені два», знає великий і вказівний палець.

Малюнкові методики

Малюнок сім'ї: зображене всіх основних членів родини в межах одного простору, з чітким розташуванням фігур у взаємодії або близькості одне до одного. Малюнок виконаний із застосуванням пропорційних фігур і відсутністю явних спотворень або пропусків.

Неіснуюча тварина: високодеталізована робота, що включає багато дрібних елементів, додаткових рис, штрихів і текстур. Вибір форм, структур або елементів тварини нестандартний, із багатошаровістю ліній і використанням затемнень чи підсиленого контурного виділення.

Ігрова поведінка

Дитина активно бере участь в ігрівій діяльності, проявляючи ініціативу у виборі ролей, дій або пропозицій. Протягом гри спостерігається висока зосередженість і тривала залученість у процес. При виконанні завдань із чіткими правилами дитина демонструє потребу в додаткових нагадуваннях або підказках для їх дотримання. В окремих ситуаціях можливі паузи або відволікання від гри у відповідь на зміни в структурі чи вимогах завдання. Комуникація з іншими учасниками гри активна, але з труднощами у врахуванні їхніх інтересів або дій. На прохання взаємно поділитися отриманою винагородою погоджується.

Аналіз результатів навчання та творчості

Лінії виконані відносно рівно, без суттєвих відхилень або порушень; штрихи впевнені, зі стабільним натиском на олівець чи інші інструменти. Форми мають відносно чіткі контури та пропорції, які відповідають задуму; елементи добре співвідносяться один з одним за розміром і розташуванням. В аплікаціях спостерігається відносно акуратне вирізання деталей із помірними нерівностями, правильне поєднання та розташування частин на площині. Помірні випадкові помилки, такі як надлишкові сліди клею, зміщення чи перекоси. Застосування кольорів частково нестандартне, із нерівномірним розподілом і нетиповим поєднанням.

Інтерпретація та висновки

Завдання на вербальне мислення виконуються з труднощами, потребують підтримки.

У виконанні завдань на оцінку мовлення спостерігається певна затримка у побудові складних фраз, однак загалом відповідає віковим нормам.

Увага достатня для виконання простих завдань, проте нестійка під час довготривалих або складних завдань, що може бути формою адаптивної поведінки для дитини цього віку.

Малюнкові методики відображають позитивне ставлення до родини, однак є ознаки підвищеної тривоги.

Малюнки та аплікації дитини свідчать про добру зорово-моторну координацію.

Спеціально організовані ігри показали високий рівень зацікавленості, однак потрібна підтримка для дотримання правил.

Когнітивні функції: у межах вікової норми.

Мовлення: відповідає віковим нормам із труднощами у побудові складних фраз.

Моторика: у межах вікової норми.

Емоційно-волькова сфера: зафіксовано помірні труднощі з концентрацією уваги й адаптацією до стресових умов, а також ознаки можливої надмірної тривоги.

Рекомендації

Консультації лікарів: спостереження сімейного лікаря (педіатра) за розвитком мовлення, концентрацією уваги та сном. За відсутності позитивної динаміки при дотриманні рекомендацій протягом 6–9 місяців – консультація дитячого психіатра.

Психологічне консультування: психоосвітні зустрічі для навчання методів коригування поведінки дитини у стресових ситуаціях, а також підтримання режиму дня, збалансованого харчування та гігієни сну.

Педагогічні заняття: корекційно-розвивальні вправи для розвитку уваги та вдосконалення мовленнєвих навичок.

Коментарі: дослідження має об'єктивні обмеження. Нестійка увага дитини може мати ситуативний характер і частково спровокувати результати дослідження. Це слід враховувати під час аналізу звіту та оцінювати цей фактор у динаміці.

03.01.2025 р.

Чабай Яна Олександрівна

Суб'єкт підприємницької діяльності фізична особа-підприємець Чабай Яна Олександрівна | Код ЄДРПОУ 3648402266